Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. februar 2019 blev i sag nr. 92171:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Nu afdøde forsikringstager havde pensionsordning i Danica Pension. Klageren, forsikringstagerens efterlevende ægtefælle, har i klageskema af 6/4 2018 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> Der klages over, at der ikke er blevet tillagt bonus til forhøjelse af enkepensionen. Ligeledes klages over at det ikke har været muligt at få en kopi af forsikringspolicen (…95) med forsikringsbetingelserne.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Der tillægges bonus til forhøjelse af enkepension, samt at pensionsselskabet fremsender/udleverer en kopi af forsikringspolicen."

I brev af 30/4 2018 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

> **"Danica Pensions afgørelse**
> Danica Pension fastholder, at klager ikke er berettiget til del af (afdøde) forsikredes bonus, og at klager derfor ikke er berettiget til højere udbetaling en den nuværende.
>
> **Sagsfremstilling og vurdering**
> Afdøde oprettede i 1969 pensionsordning med udbetaling ved alder … år (den 1.11.2013) med en tilknyttet kollektiv ægtefællepension. Den 11. november 2013 sendte Danica et brev til afdøde om udsættelse af udbetaling (bilag A). Udsættelse skete efter aftale med afdøde. Brevet var vedlagt et policetillæg. Policetillægget er vedlagt som del af bilag A.
>
> Kort efter modtagelse af Danicas orientering om udsættelse af udbetaling, meddelte afdøde, at hun alligevel ønskede at igangsætte udbetalingen af pensionsordningen.

Da pensionsordningen var tilknyttet en kollektiv ægtefælledækning, bad Danica afdøde om at oplyse, hvorvidt hun efterlod sig berettiget ægtefælle. På baggrund heraf kunne Danica beregne udbetalingen ved pensionering. Den 26. november 2013 modtog Danica til opfyldelse heraf erklæring (dateret 20. august 2013) fra forsikringstager (bilag B). Erklæringen indeholdt oplysning om, at hun var blevet skilt før 1.1.2007 og således ikke efterlod en berettiget ægtefælle i henhold til reglerne om bevarelse af ægtefællepension i forbindelse med separation og skilsmisse.

Den 27. november 2013 sendte Danica en udbetalingsoversigt (vedlagt), hvoraf det fremgår, hvad forsikringstager ville få udbetalt fra 1. november 2013 (bilag C).

Den 29. november 2013 underskrev forsikringstager svarkort vedr. udbetaling. Dette blev modtaget i Danica den 4. december 2013 og har dannet grundlag for udbetaling til forsikringstager. Udbetaling af pensionsordningen til afdøde er sket i overensstemmelse med denne aftale om udbetaling mellem Danica og afdøde.

Forsikringstager og klager indgik ægteskab [medio] 2015.

På baggrund af et spørgsmål fra klagers advokat, oplyste Danica i juli 2017 betingelserne for, at klager kunne modtage udbetaling fra ordningen (policenr. …95). Svaret vedlægges som bilag D.

Den 10. august 2017 modtog Danica ægteskabserklæring og vielsesattest fra klager.

Den 5. september 2017 sendte Danica til klager en oversigt over den pension, han var berettiget til (bilag E).

Den 28. september 2017 sendte Danica en oversigt over afdødes pensionsordning (bilag F). Samtidig blev det oplyst at ægtefælledækning blev slettet fra ordningen da udbetalingen blev igangsat i 2013, da afdøde dengang oplyste ikke at være gift.

Den 4. oktober 2017 sendte Danica et brev til klager med forklaring på, hvorfor han ikke var berettiget til bonus (bilag G).

Ved brev dateret 31. oktober 2017 (modtaget af Danica den 28. november 2017) klagede klager over, at der ikke blev tillagt bonus og at klager ikke havde modtaget kopi af police og betingelser.

Den 8. december 2017 sendte Danica et brev til klager, hvori det på ny blev beskrevet, hvorfor han ikke var berettiget til bonus (bilag H).

Da udbetaling af pensionen blev igangsat i 2013, havde forsikringstager oplyst, at hun var fraskilt. Bonusbeløbet blev i konsekvens heraf anvendt til forhøjelse af udbetalingerne til forsikringstager selv.

Det forhold at afdøde efterfølgende (i 2015) indgik ægteskab medfører, at ægtefællen (klager) er berettiget til den grundudbetaling, som Danica har udbetalt. Imidlertid får ægtefællen (klager) ikke ret til del i afdødes bonus, som allerede er anvendt til forhøjelse af udbetalinger til afdøde selv."

Klageren har i brev af 9/5 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Den 2. oktober 2017 svarede Danica Pension i en e-mail til min advokat, at Danica Pension ikke havde en kopi af policen eller gamle oversigter (bilag 1). Ankenævnets henvendelse til Danica Pension har nu fået selskabet til at udlevere en kopi af policen. I Danica Pensions svarskrivelse af 30. april 2018 er det efterlyste policetillæg vedhæftet som bilag A.
>
> Det fremgår på side 2 i nævnte policetillæg, at hvis forsikringstager/forsikrede … dør, udbetales et årligt beløb på 64.079 så længe en pensionsberettiget ægtefælle er i live.
>
> Det påklages derfor til Ankenævnet, at Danica Pension har ændret/nedsat den årlige ægtefællepension til 37.303 kr. (bilag F) fra årligt 64.079 kr. (bilag A)."

Selskabet har i brev af 18/5 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Danica bemærker, at det beløb på 64.079 kr., der omtales i dækningsoversigten (bilag A) er beskrevet som følger: 'Maksimal årlig udbetaling, så længe din pensionsberettigede ægtefælle er i live'.
>
> Det fremgår således, at der er tale om et *maksimalt* beløb, hvorfor hverken klager eller forsikringstager kan have en haft en berettiget forventning om, at beløbet ikke kunne blive mindre.
>
> Derudover fremgår det også, at beløbet udbetales til en *pensionsberettiget ægtefælle*. Hvis der ikke var en pensionsberettiget ægtefælle, ville der derfor ikke blive tale om sådan udbetaling.
>
> Som det fremgår af bilag B har forsikringstager – i forbindelse med pensionens udbetaling – oplyst, at hun ikke havde en ægtefælle. Danica har derfor lagt denne oplysning til grund ved udbetalingen som nærmere anført i Danicas tidligere svar.
>
> Danica fastholder på denne baggrund, at udbetalingen til klager er i overensstemmelse med det aftalte med forsikringstager."

Klageren har i brev af 29/6 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Det skal bemærkes, at der i policetillæg af 1. november 2013 side 2 (tidligere fremsendt som bilag A) fremgår under afsnittet
>
> Ved dødsfald
> Hvis du dør, udbetaler vi årligt 64.079 kr. så længe en pensionsberettiget ægtefælle er i live.
> Heraf er den garanterede årlige udbetaling 64.079 kr.
>
> Det skal derfor særligt bemærkes, at der ikke er nogen som helst tvivl om, at Pensionsselskabet garanterer en årlig udbetaling på 64.079 kr. til en pensionsberettiget ægtefælle."

Nævnets sekretariat har i mail af 17/8 2018 til selskabet bl.a. anført:

> "Vi har bemærket, at selskabet har henvist til, at al bonus er anvendt til opskrivning af forsikringstagerens egen pension, idet hun erklærede over for selskabet, at der ikke var en ægtefælle med

ret til ægtefællepension. Kan selskabet redegøre nærmere for, i hvilket omfang denne procedure er i overensstemmelse med et bonusregulativ anmeldt til Finanstilsynet?"

I brev af 12/10 2018 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Danicas bonusregulativ indeholder følgende:

> ***'§3. Anvendelse af bonusbeløbet***
> *Medmindre andet er aftalt, anvendes bonusbeløbet til en proportional opskrivning af forsikringsydelserne.*
>
> *Det kan f.eks. være aftalt, at opskrivningen kun skal omfatte en eller flere af forsikringsydelserne, at bonusbeløbet udbetales kontant, at det opspares og forrentes, eller at det anvendes til en nedsættelse af forsikringens reservepræmie.*
>
> *Når bonus anvendes til køb af tillægsforsikring, sker det på nytegningsgrundlaget.*
>
> *For rene risikoforsikringer, hvor bonus tilskrives, må tillægsforsikringen højst udgøre 5 % p.a. af den bestående forsikring. Evt. overskydende bonus opsamles.'*

På udbetalingstidspunktet var der alene én dækning, nemlig den nu afdøde forsikringstagers livrente, idet forsikringstager ved udbetalingstidspunktet ikke var gift.

Den anvendte fremgangsmåde i den foreliggende sag er således i overensstemmelse med bonusregulativet.

Af betingelserne, som tidligere er fremlagt som bilag A, fremgår følgende af side 5 i policetillægget (side 7 i filen):

> ***'Udbetaling ved Pensionering***
> *Udbetaling af pensionsopsparingen på pensionstidspunktet er inklusive opsparet bonus.*
>
> *Når vi tilskriver opsparet bonus, bruger vi statistisk materiale for antallet af pensionsberettigede børn og statistisk alder for pensionsberettigede ægtefælle og børn.*
>
> *Den faktiske udbetaling afhænger af din ægtefælles og børns faktiske alder, og den kan derfor afvige fra de oplyste tal.*
>
> *Hvis du dør før pensionstidspunktet uden at efterlade dig pensionsberettigede ægtefælle eller børn, udbetaler vi opsparet bonus som et engangsbeløb.'*

I tredje sætning fremgår, at de faktiske udbetalinger afhænger af bl.a. ægtefællens alder. Det følger heraf, at hvis Danica (som i denne sag) har fået oplyst, at der ingen ægtefælle er ved udbetalingens start, anvendes bonus til forsikringstager (klagers afdøde ægtefælle) selv.

Såfremt klager får medhold, vil det reelt medføre at Danica ville skulle udbetale den samme bonus to gange – først til forsikringstager (da denne ikke var gift ved udbetalingsstart) og derefter til klager.

Danica fastholder således at det var korrekt at anvende bonus til at forhøje udbetalingerne til forsikringstager selv, således at klager ikke er berettiget til højere udbetaling end den han aktuelt modtager."

Klageren har i brev af 1/11 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Det skal særligt bemærkes, at der ikke er indgået aftale om, at opskrivningen kun skal omfatte én forsikringsydelse, men derimod er der i policetillægget (sagens bilag A side 2) dokumentation for en garanteret årlig ægtefællepension på kr. 64.079 kr.

Da der heller ikke er fremlagt dokumentation på ændring af policetillægget, er Danica Pension derfor ikke berettiget til at ændre på den garanterede ægtefællepension på 64.079 kr.

Det fastholdes derfor, at selskabet ved dødsfald garanterer en årlig udbetaling på 64.079 kr. så længe en pensionsberettiget ægtefælle er i live, jævnfør policetillægget (sagens bilag A side 2)."

Af brev og pensionsoverblik af 11/11 2013 fra selskabet til forsikringstageren fremgår bl.a.:

"Din pensionsordning
Udsættelse af udbetaling.
Tak for dit ønske om udsættelse af din pension.
Udbetalingen af din pension er udsat til 01.11.2014.

I det vedlagte korte overblik (resume) og policetillægget kan du se dækningen efter udsættelsen fra 01.11.2013 til 01.11.2014.
...
KORT OVERBLIK
...
Kort overblik pr. 01.11.2013

Beløbene er før eventuelle skatter og afgifter.	Udbetaling i kroner
Når din pension bliver udbetalt (prognose i 2013-kroner)	
Årlig udbetaling fra 01.11.2014 (66 år)	83.674
Ved dødsfald	
Maksimal årlig udbetaling, så længe din pensionsberettigede ægtefælle er i live	64.079
Årlig udbetaling til hvert af de pensionsberettigede børn, indtil de fylder 21 år	10.681
Årlig udbetaling til hvert af de pensionsberettigede børn, indtil de fylder 21 år	10.682

...
Policetillæg
...

6. 92171

Når din pension bliver udbetalt (prognose)

Her kan du se en prognose for, hvad vi forventer, at du kan få udbetalt fra din pensionsopsparing. Prognosen bygger på en række forudsætninger, som du kan se i afsnittet 'Forudsætninger for prognosen'. Beløbene er før eventuelle skatter og afgifter.

Udbetaling af opsparing (prognose)	Udbetaling 2013-kroner
Årlig udbetaling fra din livsvarige pension Fra du er 66 år (01.11.2014), udbetaler vi årligt 85.348 kroner, så længe du er i live. I 2013-kroner svarer det til	83.674

De 85.348 kroner er det beløb, vi forventer at kunne udbetale til dig. En del af dette beløb er garanteret. Den garanterede del af din udbetaling forventes at være på 85.348 kroner - efter de reguleringer, der er aftalt for din pensionsordning.

Den garanterede del af udbetalingen er beregnet pr. 01.11.2013.

...

Ved dødsfald

	Udbetaling i kroner
Årlig udbetaling Hvis du dør, udbetaler vi årligt så længe en pensionsberettiget ægtefælle er i live.	64.079
Heraf er den garanterede årlige udbetaling 64.079 kroner.	
Årlig udbetaling Hvis du dør, udbetaler vi årligt Beløbet udbetales til hvert af dine børn, der er i live og berettiget til udbetaling. Udbetalingen stopper, når barnet fylder 21 år.	10.681
Heraf er den garanterede årlige udbetaling 10.681 kroner.	
Årlig udbetaling Hvis du dør, udbetaler vi årligt Beløbet udbetales til hvert af dine børn, der er i live, berettiget til udbetaling og forældreløst. Udbetalingen stopper, når barnet fylder 21 år.	10.682
Heraf er den garanterede årlige udbetaling 10.682 kroner.	

Udbetalingens størrelse forudsætter, at udbetalingen af din pensionsopsparing ikke er begyndt, inden du dør.

Pr. 01.11.2013 er der opsparet en bonus på 316.249 kroner, som er med i udbetalingen. "

Af brev og udbetalingsoversigt af november 2013 fra selskabet til forsikringstageren fremgår bl.a.:

"Udbetaling af din pension

7. 92171

Som aftalt sender vi her en oversigt over, hvad du kan få udbetalt og hvor længe, hvis du vil have din pension udbetalt før tid fra den 1. november 2013.

…

Udbetalingsoversigt

Her får du et overblik over, hvordan din pension ser ud den 1. november 2013, hvis du starter udbetaling. Du kan læse mere om din pension i netpension på danicapension.dk.

…

Dette får du udbetalt den 1. november 2013

	Kroner
Månedlig udbetaling fra den 1. november 2013	
Den månedlige udbetaling er	6.999,90

Der skal betales indkomstskat af de månedlige udbetalinger.

Sådan er du dækket fremover

	Udbetaling i kroner
Når din pension bliver udbetalt	
Årlig udbetaling	83.998
Heraf er den garanterede årlige udbetaling 83.998 kroner.	

"

Selskabet har i brev af 4/10 2017 til klageren bl.a. anført:

"Din hustru havde en livsvarig pension med såkaldt opsamlingsbonus, som var en del af kontoens værdi og bonus blev anvendt til forhøjelse af udbetalingerne, når pensionen startede udbetaling.

Der var følgende grundudbetaling uden indregning af bonus:

Livsvarig pension til … fra 1. november 2013	62.171 kroner
Enkepension til eventuel efterlevende ægtefælle	37.303 kroner
Børnepension ved død til børn under 21 år	2 x 6.218 kroner
Dækning ved tab af erhvervsevne indtil 1. november 2013	62.171 kroner

Udbetaling pr. 1. november 2013

Pensionen var en kollektiv pension, hvor vi ved opstart af udbetalingerne, spurgte om … var gift. Da hun var ugift, blev bonus på 316.249 kroner anvendt til forhøjelse af hendes udbetaling.

… udbetaling blev derfor 83.999 kroner årligt før skat.

Den værdi som var hensat til enkepension og børnepension på i alt 43.093 kroner, blev overført til den kollektive aftale.

Udbetaling af enkepension

Da … har giftet sig før sit 67 år, er du berettiget til enkepension. Da al bonus er anvendt til din hustrus pensionsydelse, får du udbetalt grundudbetalingen på 37.303 kroner.

> Pr. 1. februar 2017 er der hensat 395.365 kroner til at afdække din livsvarige enkepension.
> …
> **Dækningsoversigter**
> I de oversigter som er sendt gennem årene er dækning ved død, beregnet ud fra en forudsætning om, at … ikke selv var startet udbetaling, og den opsparede bonus derfor var brugt på dødsdækningerne.
>
> Tilsvarende er der på pensionsdækningen anvendt en forudsætning om, at ægtefælle var cirka 2 år ældre end forsikrede. Er ægtefælle forskellig fra denne forudsætning, bliver mere bonus anvendt til dødsdækningen, og pensionsdækningen ville derfor være mindre end oplyst i prognoserne.
>
> Da bonus er anvendt til … pensionsdækning alene, er der ingen bonus til forhøjelse af enkepensionen, og det er grundpensionen, som vi udbetaler."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

> **"Bonus**
> **§18.** Enhver forsikring, der ikke udtrykkeligt er undtaget, deltager i Statsanstaltens bonusfordeling. Fordeling af bonus sker efter nærmere regler fastsat i Statsanstaltens bonusregulativ, der er godkendt af tilsynsmyndigheden.
> **Stk. 2.** Bonus for en forsikring tilkommer forsikringens ejer, medmindre retten til bonus er tillagt en anden.
> **Stk. 3.** Hvis den forsikrede efter en bonusberettiget forsikring er død inden bonusbeløbet forfalder til udbetaling, tilkommer bonus den begunstigede, for så vidt andet ikke er bestemt."

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikringstager havde kollektiv pensionsordning med blandt andet livsvarig pension og ægtefællepension. Hendes efterlevende ægtefælle klager over, at selskabet har afvist, at der skal tilskrives bonus på ægtefællepensionen. Forsikringstageren og klageren blev gift medio 2015.

Forsikringstageren aftalte ultimo november/primo december 2013 med selskabet, at der skulle påbegyndes månedlige udbetalinger fra den livsvarige pension pr. 1/11 2013. Forsikringstageren oplyste i den forbindelse, at hun ikke var gift.

Selskabet har anført, at pensionsordningen indeholdt en opsamlingsbonus, som i forbindelse med påbegyndelse af pensionsudbetalingerne blev anvendt til at forhøje forsikringstagerens

livsvarige pension fra en årlig grundudbetaling på 62.171 kr. til en årlig udbetaling inklusiv bonus på 83.999 kr., idet forsikringstageren ikke var gift og derfor ikke på udbetalingstidspunktet var dækket af en ægtefællepension. Selskabet har henvist til, at dette er sket i overensstemmelse med selskabets bonusregulativ, hvoraf det af § 3 fremgår, at "medmindre andet er aftalt, anvendes bonusbeløbet til en proportional opskrivning af forsikringsydelserne". Selskabet har anført, at forsikringstageren på udbetalingstidspunktet kun var omfattet af én dækning, livrenten, som således blev opskrevet.

I forsikringsbetingelsernes § 18, stk. 1, hedder det, at "fordeling af bonus sker efter nærmere regler fastsat i Statsanstaltens bonusregulativ, der er godkendt af tilsynsmyndigheden".

Efter en gennemgang af sagen – herunder det fremlagte uddrag af bonusregulativet, policetillægget og forsikringsbetingelserne – finder nævnet, at selskabets afgørelse er i overensstemmelse med aftalegrundlaget for pensionsordningen.

Klageren har særligt henvist til, at det af policetillæg pr. 1/11 2013 – fremsendt til forsikringstageren den 11/11 2013 – fremgår, at den årlige udbetaling til en pensionsberettiget ægtefælle i live udgør 64.079 kr., og at dette beløb også udgør den garanterede udbetaling. Han bestrider på den baggrund, at selskabet er berettiget til alene at udbetale 37.303 kr. i årlig ægtefællepension.

Af policetillæggets afsnit "ved dødsfald" fremgår det imidlertid også, at "udbetalingens størrelse forudsætter, at udbetalingen af din pensionsopsparing ikke er begyndt, inden du dør". Forsikringstagerens pensionsudbetalinger begyndte med virkning pr. 1/11 2013, og hun afgik ved døden primo 2017. Nævnet finder derfor, at klageren ikke i den foreliggende situation kan kræve udbetaling af det anførte beløb på 64.079 kr. i policetillægget.

Nævnet kan herefter ikke kritisere selskabets afgørelse.

10. 92171

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen